

Анотація

Статтю присвячено розгляду житла як складної семіотичної системи. Проводиться аналіз принципів формування внутрішнього простору слов'янського житла на основі українських міфологічних вірувань. Досліджена інформація розглядається в контексті сучасного проектування. Визначається роль та шляхи інтеграції вищезгаданих принципів в розробку сучасних інтер'єрів.

Аннотация

Статья посвящена рассмотрению жилища как сложной семиотической системы. Проводится анализ принципов формирования внутреннего пространства славянского жилища на основе украинских мифологических верований. Исследованная информация рассматривается в контексте современного проектирования. Определяется роль и пути интеграции вышеназванных принципов в разработку современных интерьеров.

УДК 72.01

Т.В.Булавська

**ФОРМУВАННЯ ГАРМОНІЙНОГО АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА
ДЛЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ**

Актуальність дослідження

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується зростаючою роллю інформаційних технологій. Вони активно впливають на економічний, політичний, соціальний стан держави. Головною інформаційною загрозою є її негативний вплив на свідомість і підсвідомість людини, нав'язування суспільству бажаної системи цінностей, поглядів, інтересів, рішень у життєво важливих сферах суспільного життя. У зв'язку з цим виключної важливості набувають дослідження факторів інформаційного впливу на людину та практичні розробки по визначенню оптимальної дії будь-якої інформації.

Для оцінки впливу зовнішньої інформації на організм людини треба вирішити наступні задачі. На біосистему людини поступає така інформаційна дія, яка виводить його із режиму нормального функціонування. Необхідно виявити ступінь порушення функціонування фізіологічних та психосоматичних структур людини і, як протидія, визначити позитивний вплив кількості і якості інформації на свідомість людини.

Вплив мистецтва на розвиток людини.

Мистецтво – одна із форм суспільної свідомості. І емоції, які ним викликані, тісно пов'язані з діяльністю і свідомістю, а головне – духовним розвитком людини.

«Кращим засобом для виховання почуття взагалі, для пробудження відчуття краси, для розвитку творчої уяви, є саме мистецтво», – підкреслювала вчений-психолог Н.Е. Румянцева. Катарсична (очищаюча) і компенсаторна (сприяюча духовній гармонії людини) функції являються найважливішими аспектами впливу мистецтва на особистість. Мистецтво примножує, розширює і скорочує (за часом придбання) людиною «досвіди скороминучого життя», воно дозволяє пережити багато чужих життів, і збагатитися досвідом інших людей (1). Аналізуючи роль емоційної сфери у житті особистості, виділимо наступні моменти: емоційні процеси нерозривно пов'язані з розумовими; емоційна сфера – невід'ємна і активно впливаюча на характер життєдіяльності, складова частина особистості. Одночасно, вона має самостійне значення в житті людини; емоції, почуття, переживання – надзвичайно важливі сторони повноцінного людського існування. Їхня нерозвиненість, пригніченість, невдоволеність негативно відображається на розвитку людини, на характері взаємовідносин із навколишнім середовищем, суспільством.

Гармонія сприйняття – основа стійкого емоціонального відношення до різних явищ у житті – формується під дією системи різних видів мистецтва. Специфіка мистецтва полягає у складній взаємодії його видів, жанрів, стилів, виразних засобів – можливостей впливу на духовний світ особистості. Аналізуючи віковий розвиток людини, С.Т. Шацький вважав, що, відчуття ритму знімає напругу як емоційну, так і фізичну; способом вираження внутрішніх переживань є малювання; розвитку смаку у людини будуть сприяти відвідування концертів, музеїв, виставок. Різноманітні види мистецтва мають унікальні виховні властивості в той самий час нерозривно пов'язані між собою. Це підкреслює великі можливості для використання мистецтва в цілях отримання стійкого та довгострокового позитивного ефекту, застосовуючи його у виховних цілях, а також з метою загального оздоровлення і профілактики.

В кінці 70-х років в психолого-педагогічній літературі констатується факт недостатньої уваги до аналізу ряду творчих діяльностей, які характеризують вікові періоди розвитку особистості. В наш час ця задача залишається актуальною, а саме, вивчення факторів, в результаті впливу яких формується особистість. У цих пошуках психологічного і педагогічного підходів до

розвитку особистості, група психологів під керівництвом А.В.Петровського показала, що розвиток особистості обумовлюється не однією провідною діяльністю, а комплексом актуальних творчих форм діяльності. У зв'язку з цим стає необхідним забезпечувати не домінування одного виду діяльності, а обґрунтоване формування комплексу взаємозалежних видів діяльностей. Взаємозв'язок різних видів творчої діяльності в педагогічному процесі є одним із важливіших факторів формування активності, гармонізації особистості, здатної до творчості у будь-якій сфері.

Поведінка людини насамперед залежить від її емоційно-ціннісного відношення до світу, від рівня естетичного сприйняття дійсності, від її моральних якостей. Тому перед освітою сьогодні стоїть задача виховувати особистість творчу, яка володіє естетичними і моральними якостями, яка готова до продуктивної творчої діяльності в умовах соціальних і економічних перетворень у суспільстві. Сучасна людина постійно знаходиться у потоці самої різноманітної інформації і вражень, у тому числі і естетичного характеру. Розібратися у цьому потоці, визначити головні орієнтири, уявити собі явища життя і мистецтва в порядку значимості допомагає естетичне виховання.

Архітектурний простір, як складова становлення особистості

Всі ці соціально важливі аспекти тісно пов'язані з архітектурою. Адже архітектура формує штучний простір навколо людини, який має неабиякий вплив на її розвиток. Як сукупність відчуттів образ середовища (форми) регулює поведінку людини. Архітектурна форма як результат архітектурної творчості і об'єкт чуттєвого сприйняття є організованою (упорядкованою) системою. Мірою організованості будь-якої системи є кількість інформації, що міститься в цій системі. Архітектурна форма в цілому і будь-яка її предметна, просторова, речовинна якість є носієм інформації. Естетика архітектурної форми повинна співвідноситися з функціональним змістом цієї форми. Краса – це водночас і засіб, і результат створення таких форм штучного предметного світу, завдяки яким сама життєдіяльність людини у всіх її проявах стає джерелом емоційної насолоди і духовного збагачення. (2)

Таким чином можна впевнитись, що все більш актуальними стають не окремі, а системні, органічно взаємопов'язані частки оточуючого людину соціального, природного і штучного середовища. Інакше кажучи, об'єктом нової підмножини наук є системне поєднання населення і середовища його життєдіяльності (природного і штучного). (3)

Вивчення даної проблеми дозволить більш чітко розуміти потреби людини, визначити фактори естетичного виховання, знайти нові підходи у вирішенні організації об'ємно – просторового середовища. Розробка принципів поетапного перетворення архітектурно-планувальних рішень під впливом гармонізації середовища дозволить визначити напрямки перспективного розвитку об'єктів проектування та принципи удосконалення архітектурно-художніх рішень.

Література

1. Борев Ю.Б. Естетика.- М: ИПЛ, 1969.-349с.
2. Мардер А.П. Теоретичні основи естетики архітектури: Конспект лекцій. – К.: КНУБА, 2002. – 88с.
3. Лаврик Г.І. Основи системного аналізу в архітектурних дослідженнях і проектуванні. – К.:КНУБА, 2002. – 140с.
4. Михайленко В.Е., Кащенко А.В. Природа – геометрия - архитектура. – К.:БУДІВЕЛЬНИК,1981. – 184с.
5. Витенко И.С., Пискун В.М. Основы общей и медицинской психологии. – К.: Вища школа,1984. – 176с.

Анотація

Досліджується проблема гармонійного розвитку особистості в умовах інтенсивного інформаційного впливу.

Аннотация

Исследуется проблема гармоничного развития личности в условиях интенсивного информационного воздействия.